

3 Αυγούστου 1824: Η μάχη των Αθηνών

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Την 3 Αυγούστου 1824 δύναμη από 600 ιππείς του Ομέρ πασά ξεκίνησε από το στρατόπεδο του Καπανδριτίου και ενήργησε έφοδο εναντίον της [Αθήνας](#). Η μάχη έγινε στις στήλες Ολυμπίου Διός και έληξε με νίκη των Ελλήνων. Ο Ομέρ πασάς αποσύρθηκε στην Εύβοια με σοβαρές απώλειες.

Την ίδια ημέρα αλλά το 1826 δύναμη 5.000 Τούρκων υπό τον Κιουταχή επιτίθεται εναντίον της . Την υπερασπίζουν 800 Έλληνες. Μετά από σφοδρή μάχη οι Τούρκοι κυριεύουν την Αθήνα και οι υπερασπιστές κλείνονται στην Ακρόπολη.

«Ο εχθρός έρχεται εις την Αττικήν τον Ιούνιον μήνα 1826. Τα δύο χωρία τής **Αττικής Χασιά** και Μενίδι, τον υποδέχονται και τον προσκυνούν.

Τήν 3ην Ιουλίου 1826 εστρατοπέδευσεν ο εχθρός έξω τής πόλεως, αφ' ής ημέρας άρχεται ο αποκλεισμός. Η σύμπνοια τών Αθηναίων μετά τών περί τόν **Γεράσιμο Φωκά** καί **Διονύσιο** Ευμορφόπουλο έκαμε τήν άτακτον φρουράν τού Γκούρα νά συσταλή, καί νά μήν τaráττεται καί τaráττη σφοδρώς. Εν τούτω δέ εκδίδομεν πρós τού έξω τήν παρούσαν προκήρυξιν.

«Κρίνομεν χρέος μας ιερόν, αφού ευρέθημεν επάνω εις τόν σταυρόν καί εις τό σπαθί μας διά νά σώσωμεν τάς ιεράς Αθήνας, ή νά συγκαταταφώμεν εις τήν πλέον

επιθυμητήν γήν, πρώτον νά επικαλεσθώμεν τήν Θεϊάν βοήθειαν καί δεύτερον νά προκηρύξωμεν εις όλους τούς ομογενείς οποίας ελπίδας καί οποία αισθήματα πρέπει νά έχωσι. Θέλομεν πολεμήσῃ τόν εχθρόν μέχρις εσχάτης αναπνοῆς, έχοντες παράδειγμα τούς **αθανάτους τού Μεσολογγίου** μέ τόν ενθουσιασμόν εκείνον τόν οποίον γεννά ἡ θρησκεία καί ὁ πατριωτισμός.»

Από τῆς 5ης μέχρι τῆς 12ης τού Ιουλίου 1826 ἐγένεον μικροί ακροβολισμοί καί κανονοβολισμοί. Τήν δέ ἐρχομένην νύκτα οἱ εχθροί ἔκαμαν μέγαν θόρυβον μετά κραυγών καί τουφεκισμῶν, οἱ δέ ἡμέτεροι ἐξελθόντες τῶν τειχῶν κατεδίωξαν αὐτούς κτυπώντας μέ τό πύρ καί μέ τόν σίδηρον ἐπέκεινα ενός μιλίου, ἐπέστρεψαν ἀπλήγωτοι. Τήν αὐτήν ἡμέραν πρὸς τήν νύκτα εἰσῆλθεν ὁ Κώστας Λαγουμιτζῆς ὑπονομοποιός μετά καί ἄλλων εβδομήκοντα Ἀθηναίων.

Τήν 15ην Ιουλίου ἐφάνη πρῶτον κανονοστάσιον τῶν εχθρῶν, καί ἀκολούθως αὐξήσεν ὁ ἀριθμός. Αἱ σφαίραι τῶν κανονίων ἦσαν ἀπὸ 5 – 18 οκάδας. Συγχρόνως ἔστησαν καί ὅλμους βομβῶν, ὥστε τό πύρ ἠύξανεν ἡμέραν παρ' ἡμέραν. Τό κάτω τεῖχος ἐκτυπάτο ἀδιακόπως, καί οἱ ἡμέτεροι ἐνησχολοῦντο εἰς ἐπισκευάς καί ἐναντιώσεις. Ὁ Κιουταχῆς ἀφού ἔμαθε τήν ἀρχηγίαν τού Καραϊσκάκη καί τήν ἔλευσιν τῶν ἐλληνικῶν σωμάτων εἰς **Σαλαμίνα** καί **Ἐλευσίνα**, πρὶν συνέλθωσιν ἔξω τῶν **Ἀθηνῶν**, καί ἐπιφέρωσιν ἐμπόδια, σπεύδει νά κυριεύσῃ τήν πόλιν. Μετέρχεται λοιπόν σφοδρότερον καί πυκνότερον τόν κανονοβολισμόν ἐναντίον τῶν μπουρτζίων (φρουρίων) ἡμέραν καί νύκταν ἀδιακόπως.

Περὶ τόν ὀρθρον λοιπόν τῆς 3ης Αυγούστου 1826, ἀφού ὁ Κιουταχῆς ἐπότισε τούς μέλλοντας νά κάμωσι τήν ἐφοδον ρακί καί ρούμι, ἔδωκε τό σύνθημα τῆς ἐφόδου. Ὅσοι ἐξεύρουσι τήν ἑκτασιν τού τειχίου τῆς πόλεως, μαθόντες δέ καί τόν ἀριθμόν τῶν υπερασπιζομένων αὐτό, ὅτι δέν υπερέβαινε τούς οκτακοσίους, θέλει πιστεύσει ὅτι ἦτον ἀδύνατον νά ἀντικρούσωσι πέντε χιλιάδας ἐπερχομένους διὰ μιάς. Μόλον τούτο ἐκτυπήθησαν μέ ἀνδρείαν τῶν ἡμετέρων καί εἰς τήν πρώτην ἐφόρμησιν γενομένην κατὰ τήν πύλην τῆς Ἀγίας Τριάδος δέν ἠδυνήθησαν νά εἰσέλθωσιν, ἀλλ' ὀπισθοδρομήσαντες εἰσῆλθον δι' ἄλλων εἰσόδων ἀδυνατωτέρων περὶ τήν πύλην τῆς Ἀχαρνῶν. Εφονεύθησαν δέ πολλοί τῶν εχθρῶν, ἐξ ἡμῶν δέ 30 ἐπληρώθησαν καί δώδεκα ἐχάθησαν. Κατ' αὐτήν ὁ γενναῖος Δημήτριος Καζαντζῆς πληγωθεὶς, ὁμῶς συλλαβὼν ζώντα ἓνα Τούρκο γιγαντιαῖον, ἀνήγαγεν εἰς τό φρούριον, καί μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκ τού τραύματος ἐτελεύτησε νέος.

Οἱ ἡμέτεροι, ἀφού οἱ εχθροί εἰσῆλθον εἰς τήν πόλιν, δέν ἔπαυον νά καταβαίνωσι ἀπὸ τού φρουρίου τῆς Ἀκροπόλεως, ἄλλους μὲν νά καίωσιν ἐντὸς οἰκιῶν, ἄλλους δέ νά φονεύωσι καί ἄλλους νά ζωγρῶσιν. Ὁ **Μήτρος Σαρκουδίνος** τήν 4ην Αυγούστου 1826, μετά καί ἄλλων τινῶν καταβαίνων εἰς τινὰς οἰκίας πρὸς τό ἀνατολικό μέρος, εἰσέρχεται ἀτρομήτως, κτυπά, φονεύει καί ἐνῶ μέ τό πύρ εἰς τάς χεῖρας ἐπροσπάθει νά καύσῃ τήν οἰκίαν τού **Σταύρου Πατούσα**, ἐν ἧ ἦσαν Τούρκοι, μή θέλοντες νά παραδοθῶσι, πληγώνεται καιρίως, ἀφού ὁμῶς κατόρθωσε

διαδοθέντος τού πυρός νά ζωγρηθώσιν ἕξ ἐξ αὐτῶν. Ετελεύτησε δέ ο πληγωθεὶς Σαρκουδίνος μετὰ τέσσαρας ἡμέρας. Ο ζήλος του εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τό μῖσος του πρὸς τοὺς Τούρκους ἦσαν δείγματα τῆς μεγαλοψυχίας του. Αὐθημερόν πληγωθεὶς καὶ ο Δημήτριος Πρεβεζάνος ετελεύτησε καὶ οὗτος ο ἀνδρεῖος ἀξιωματικὸς τῆς φρουράς.»

(Ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸν υπέρ Ἐλευθερίας Ἀγῶνα, Διονύσιος Σουρμελής)

Πηγή: pemptousia.gr